

LỜI GIỚI THIỆU VỀ ĐẶC ĐIỂM, TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI, TRUYỀN THỐNG VĂN HÓA, LỊCH SỬ, DANH LAM THẮNG CẢNH HUYỆN EA SÚP

(Cuộc thi Sáng tác biểu trưng (logo) huyện Ea Súp, tỉnh Đắk Lắk)

I. GIỚI THIỆU CHUNG

Ea Súp là huyện biên giới nằm ở phía Tây Bắc của tỉnh Đắk Lắk, trung tâm huyện cách thành phố Buôn Ma Thuột khoảng 70km. Diện tích đất tự nhiên 176.531 ha. Có 26,3km đường biên giới giáp với huyện Cô Nhét, tỉnh Mondulhiri, Vương quốc Campuchia. Huyện có 10 đơn vị hành chính, gồm: 09 xã, 01 thị trấn, với 136 thôn, buôn, tổ dân phố; 04 đồn Biên phòng, 01 Đoàn Kinh tế - Quốc phòng 737 thuộc Quân khu 5... Dân số toàn huyện 76.222 người, gồm 29 dân tộc, trong đó, đồng bào dân tộc thiểu số chiếm khoảng 44% tổng dân số toàn huyện.

Trước năm 1975 huyện thuộc quận Buôn Hồ, sau năm 1975 mang tên huyện Krông Búk.

Ngày 30/8/1977, huyện Krông Búk tách ra thành hai huyện Ea Súp và Krông Búk. Huyện Ea Súp khi đó gồm 08 xã: Cư Suê, Cuôr Đăng, Ea H'đinh, Ea Pôk, Ea Súp, Ea Tul, Krông Na, Quảng Phú.

II. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ, ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN

1. Vị trí địa lý

Ea Súp nằm ở phía Tây bắc của tỉnh Đắk Lắk, cách trung tâm thành phố Buôn Ma Thuột khoảng 70km theo tỉnh lộ 1, có tọa độ địa lý: từ 13⁰5' - 13⁰25' vĩ độ bắc và từ 107⁰01' - 108⁰03' kinh độ đông. Huyện có địa giới hành chính: phía Đông giáp hai huyện Ea H'Leo, Cư M'gar, phía Tây giáp nước Campuchia, phía Nam giáp huyện Buôn Đôn, phía Bắc giáp huyện Chư Prông, tỉnh Gia Lai.

2. Địa hình

Địa hình khu vực tương đối bằng phẳng tạo nên vùng bán bình nguyên rộng lớn nằm kẹp giữa hai cao nguyên: Buôn Ma Thuột ở phía Đông, Đắk Nông - Đắk Mil ở phía Nam.

Độ cao trung bình so với mặt nước biển từ 170-180m và nghiêng dần từ Đông sang Tây. Độ dốc trung bình từ 0-8⁰.

Địa hình trên địa bàn có các dạng chính sau:

Bắc bán bình nguyên Ea Súp: địa hình bằng phẳng thoải dần về phía Tây bắc, tạo nên bán bình nguyên rộng, là toàn bộ lưu vực suối Ea Súp và sông Ea H'Leo.

Nam bán bình nguyên Ea Súp: vùng giáp Buôn Đôn địa hình bằng thoải, có núi xen kẽ tạo nên những bán bình nguyên hẹp, địa hình thấp dần theo hướng Tây nam.

3. Thổ nhưỡng

Nhìn chung, đất đai trên địa bàn được hình thành trên đá phiến sét, đá cát kết, phù sa cổ và phù sa mới hình thành. Thành phần cơ giới cát pha thịt nhẹ đến trung bình, độ phì đất thấp nên thường bị nén chặt khi khô hạn và lầy thụt khi ngập nước, khả năng ngấm nước và giữ nước kém. Bên cạnh đó tình trạng kết vón đá ong đáy và đá lộ đầu xuất hiện khá nhiều.

Trên địa bàn có 4 nhóm đất ứng với 6 loại đất như sau:

Nhóm đất đỏ vàng:

Đất đỏ vàng trên đá granit (fa): diện tích 1.755 ha, chiếm 4,42 % tổng diện tích nhóm đất và 0,99% tổng diện tích đất tự nhiên.

Đất vàng nhạt trên đá cát (fq): diện tích 22.247 ha, chiếm 56,07% diện tích nhóm đất đỏ vàng và 12,71% tổng diện tích đất tự nhiên.

Đất đỏ vàng trên đá phiến sét (fs): đất được hình thành trên sản phẩm phong hóa của đá phiến sét; diện tích 15.675 ha, chiếm 39,51% diện tích nhóm đất và 8,88% tổng diện tích đất tự nhiên.

Nhóm đất phù sa: Đất phù sa ngoài suối (py); diện tích 8.328 ha, chiếm 4,76% tổng diện tích đất tự nhiên.

Nhóm đất xám bạc màu:

Đất xám trên đá cát và granit (xa): đây là loại đất có diện tích lớn nhất 98.323 ha, chiếm 84,59% tổng diện tích nhóm đất, 53,19% tổng diện tích tự nhiên.

Đất xám trên phù sa cổ (x): diện tích 17.913 ha chiếm 15,41% trong nhóm đất và 10,24% tổng diện tích tự nhiên.

Nhóm đất xói mòn trơ sỏi đá (E): diện tích 5.687 ha, chiếm 3,25% tổng diện tích tự nhiên.

4. Khí hậu

Huyện Ea Súp nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, có tiểu vùng khí hậu cá biệt, chịu ảnh hưởng trực tiếp của khí hậu nhiệt đới lục địa cao nguyên, nhiệt độ cao, nắng nóng. Tổng tích ôn vào loại nhất tây nguyên, mỗi năm có hai mùa rõ rệt: mùa mưa bắt đầu từ tháng 5 đến tháng 11 và mùa khô từ tháng 11 đến tháng 4 năm sau.

Lượng mưa trung bình:

Tổng lượng mưa trung bình 1.420 mm/năm. Đây là vùng có lượng mưa trên năm nhỏ so với các vùng khác trong tỉnh.

Mưa nhiều nhất từ tháng 8 đến tháng 10, lượng mưa tập trung đến 93,5% lượng mưa cả năm.

Lượng mưa mùa khô không đáng kể và thường bị khô hạn vào cuối mùa, tháng 1; 2 và 3 hầu như không có mưa.

Độ ẩm: Độ ẩm trung bình năm là 78,7%, độ ẩm trung bình cao nhất là 91,5%, độ ẩm trung bình thấp nhất là 46,4%.

Nhiệt độ: Nhiệt độ trung bình năm là 24⁰C, nhiệt độ trung bình cao nhất 33,3⁰C, nhiệt độ trung bình thấp nhất 18,2⁰C.

5. Thủy văn, sông suối

Nằm trên khu vực hạ lưu của hệ thống sông Sêrêpôk, Ea Súp có mạng lưới sông suối với mật độ dày, khoảng 0,4-0,6 km/ km², nhưng hầu hết chỉ có nước vào mùa mưa.

Các sông suối trong vùng hầu hết được bắt nguồn từ phía Đông - Đông bắc, một số suối nhỏ từ Tây nam đổ vào hệ thống sông Sêrêpôk trên đất Campuchia (gồm sông Ea H'leo, suối Ea Súp, Ea Đrăng, Ea Mơ, Ia Lốp, Ea Khal...). Đây là nguồn cung cấp nước cho hoạt động sản xuất nông nghiệp, nước sinh hoạt, tiềm năng nuôi trồng thủy sản.

Sự chênh lệch lưu lượng nước giữa mùa lũ và mùa cạn khá lớn do lượng mưa phân bố không đều trong năm, gây nên tình trạng thiếu nước vào mùa khô nên đã ảnh hưởng trực tiếp đến sản xuất nông nghiệp trên địa bàn của huyện.

6. Tài nguyên thiên nhiên

Huyện Ea Súp còn là nơi có nguồn tài nguyên rừng tự nhiên khá phong phú, tổng diện tích đất có rừng trên địa bàn là 74.314,89 ha, độ che phủ rừng đạt 42%. Trong đó, rừng tự nhiên sản xuất 49.092,79 ha, rừng tự nhiên phòng hộ 3.450,9 ha, rừng tự nhiên đặc dụng 14.160,63 ha.

Tài nguyên thực vật: Tổng trữ lượng gỗ ước tính trên 9 triệu m³, trên địa bàn có hai dạng rừng chính là:

Rừng nhiệt đới bán thường xanh: là loại rừng có diện tích nhỏ, phân bố chủ yếu ở ven sông Ea H'leo với các loài ưu thế như: bằng lăng, cẩm xe, dầu rái... một số loài quý hiếm thuộc gỗ nhóm I như cẩm lai, hương, cà te.

Rừng khộp chiếm phần lớn: đây là kiểu rừng thưa, cây lá rộng thường có một tầng duy nhất, cây ít cành và ít lá, tầng mặt cỏ vẫn phát triển được.

Tài nguyên động vật: Địa bàn huyện Ea Súp hiện nay có thể được coi như thủ phủ của đàn voi rừng. Theo phán đoán của các ngành chức năng, hiện đàn voi khu vực này còn trên 30 con, chia ra nhiều nhóm nhỏ, lẻ 3-5 con. Chúng tập trung chủ yếu tại vùng rừng núi các xã Ia Lốp, Ia JLoi, Ia Rvê sát biên giới Việt Nam - Campuchia.

III. ĐẶC ĐIỂM KINH TẾ- XÃ HỘI

1. Đặc điểm kinh tế

Sau thắng lợi vĩ đại của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, đất nước ta bước vào thời kỳ mới, thời kỳ cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội. Đó là thuận lợi cơ bản, là nguồn động lực tinh thần to lớn để Đảng bộ và nhân dân Đắk Lắk nói chung, Ea Súp nói riêng cùng cả nước bắt tay vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Tuy nhiên, Ea Súp cũng như các địa bàn khác trong tỉnh vừa trải qua cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược, hậu quả chiến tranh để lại còn rất nặng nề, cơ sở vật chất hầu như không có gì, nền kinh tế thấp kém lạc hậu, sản xuất chủ yếu du canh, du cư, đốt rẫy làm nương, khai thác lâm sản để trao đổi lương thực, đời sống của đồng bào còn nghèo đói, lạc hậu. Trình độ dân trí còn thấp, nạn mù chữ và tái mù chữ còn khá phổ biến.

Những khó khăn thách thức lớn đối các cấp ủy Đảng và nhà nhân dân Ea Súp trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Ea Súp kinh tế rất nghèo, cơ sở vật chất, phúc lợi chỉ là con số không, sản xuất nương rẫy thường xuyên đình đốn do dịch phá hoại, sau chiến tranh hàng trăm gia đình thiếu đói nạn dịch bệnh trầm trọng.

Đảng bộ và Chính quyền huyện đã động viên mọi lực lượng quần chúng khai hoang, phục hóa, sản xuất lương thực để cứu đói, khôi phục sản xuất, mở rộng diện tích cây trồng giải quyết đời sống, làm thủy lợi trồng lúa và hoa màu, lập một số công trường lao động.

Sau gần 45 năm phát triển Sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản tiếp tục phát triển ổn định. Các loại cây trồng lâu năm, cây ngắn ngày đều đạt và vượt kế hoạch về diện tích, năng suất, sản lượng. Công tác khuyến nông, bảo vệ thực vật, chuyển đổi giống mới, áp dụng cơ giới hóa trong sản xuất nông nghiệp... được tăng cường, việc chuyển giao và áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất, thực hiện rộng rãi trên tất cả các loại cây trồng, vật nuôi. Tổng đàn gia súc, gia cầm duy trì ổn định; công tác phòng, chống, kiểm soát dịch bệnh trong chăn nuôi thực hiện hiệu quả, phát hiện, xử lý kịp thời các dịch bệnh. Tiếp tục tận dụng và phát huy tối đa tiềm năng nuôi trồng thủy sản bằng diện tích mặt nước các hồ đập và ao nhỏ, với tổng diện tích nuôi trồng 1.916 ha, sản lượng nuôi trồng và khai thác tự nhiên đạt khá. Tuy nhiên, do thời tiết trong năm phức tạp, hạn hán, lốc tố xảy ra gây nhiều thiệt hại về người và tài sản, làm giảm kết quả sản xuất ngành nông, lâm nghiệp và thủy sản.

Hoạt động thương mại, dịch vụ tiếp tục phát triển, lượng hàng hóa lưu thông trên thị trường tương đối ổn định, chủng loại hàng hóa đa dạng, đáp ứng được nhu cầu của người tiêu dùng.

2. Đặc điểm xã hội

Lịch sử hình thành và phát triển của vùng đất là con người Ea Súp gắn liền với lịch sử hình thành của Đắk Lắk, Tây Nguyên và dân tộc Việt Nam. Ea Súp là địa bàn cư trú lâu đời của đồng bào Gia Rai. Trước khi thực dân Pháp đặt ách cai trị lên Tây Nguyên, đồng bào đang ở vào giai đoạn cuối của xã hội nguyên thủy, chuyển sang giai đoạn xã hội có giai cấp. Tuy chưa có sự phân hóa giai cấp, nhưng trong buôn làng đã có sự phân hóa giàu nghèo, thể hiện qua việc sở hữu nhiều chiêng, ché quý, nhiều trâu bò...

Thời kỳ chống Mỹ, làng buôn có sự xáo trộn, biến động do chính sách dồn dân, lập ấp chiến lược của Mỹ - Ngụy, nhưng với truyền thống yêu quê hương, đất nước, đồng bào Ea Súp đã không ngừng đấu tranh chống lại âm mưu

dồn dân của địch, bảo vệ buôn làng.

Năm 1975, khi đất nước thống nhất, đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội, thực hiện chính sách định canh định cư của Đảng và Nhà nước, đồng bào các dân tộc Gia Rai ở Ea Súp đã chấm dứt hình thức du canh du cư, hạn chế đốt rừng làm rẫy. Phần lớn đồng bào đã biết áp dụng khoa học - kỹ thuật trong sản xuất, đã trồng điều, bắp lai, cây công nghiệp ngắn ngày với năng suất cao, đặc biệt là biết trồng lúa nước 02 vụ/năm... đời sống của đồng bào được thay đổi cả vật chất lẫn tinh thần.

Xưa kia đồng bào Gia Rai sinh sống quần cư theo từng bộ lạc, các buôn tuy cách nhau một khoảng không gian nhất định, nhưng tạo thành một mảng cư trú liên tục trên một vùng địa lý kéo dài. Là cư dân bản địa lâu đời sinh sống trong môi trường đất đai phì nhiêu, nhiều sản vật, đời sống đời sống của đồng bào khá ổn định trong hình thái tự túc, tự cấp. Nghề chính của đồng bào là làm nương rẫy. Rừng chính là nguồn cung cấp đất cho cộng đồng, chủ yếu là rẫy, được canh tác theo phương thức du canh hay luân canh, theo lối đốt rừng làm nương rẫy; canh tác theo kiểu chọc, tĩa cổ truyền, kỹ thuật canh tác của đồng bào còn thô sơ, dựa vào thiên nhiên, phát rừng làm rẫy vài ba vụ rồi bỏ hoang đi phát chỗ mới 4-5 năm mới trở về làm rẫy cũ; ruộng, rẫy chủ yếu trồng ngũ cốc 1 năm 1 vụ, năng suất thấp.

Chăn nuôi là kinh tế truyền thống, chăn nuôi gia súc với hình thức chăn dắt hoặc thả rông được duy trì trong các gia đình, trâu, bò, được coi là tài sản có giá trị của mỗi gia đình, chăn nuôi mang tính tự cấp, sử dụng vào việc lễ hội, cúng tế thần linh. Săn bắn, hái lượm, một hình thức kinh tế còn phổ biến, tuy chỉ giữ vị trí thứ yếu, nhưng vẫn vai trò nhất định trong đời sống sinh hoạt của người dân. Săn bắn được tiến hành theo mùa với nhiều phương thức khác nhau để bổ sung nguồn thực phẩm trong gia đình. Các nghề thủ công truyền thống như mộc, đan lát, dệt vải (thổ cẩm)... vẫn được duy trì trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Những sản phẩm dệt thổ cẩm với những đường nét hoa văn trang trí độc đáo mang đậm nét văn hóa riêng của dân tộc Gia Rai.

Cũng như nơi khác ở Tây Nguyên, bên cạnh cư dân bản địa lâu đời là Gia Rai, huyện Ea Súp hiện nay có 29 dân tộc anh em khắp mọi miền của đất nước về sinh sống lập nghiệp như dân tộc Kinh, Tày, Nùng, Thái, Mường, H' mông... theo dòng phát triển của lịch sử đã hình thành nên mối quan hệ khăng khít, giao lưu ảnh hưởng sâu sắc và thắm đượm đoàn kết giữa các dân tộc.

3. Truyền thống văn hóa

Ea Súp có nền văn hóa lâu đời độc đáo, mang đậm bản sắc văn hóa trên Cao Nguyên. Với những sắc thái riêng biệt của từng dân tộc, trong quá trình phát triển giao lưu, văn hóa các dân tộc ở Ea Súp được hòa nhập với văn hóa các dân tộc tạo nên sự phong phú và đa dạng của văn hóa các dân tộc tỉnh Đắk Lắk.

Văn hóa các dân tộc ở Ea Súp thể hiện rõ nét qua văn hóa xã hội, văn hóa vật chất. Đặc trưng của văn hóa xã hội là tổ chức làng mạc, cộng đồng cư dân sống quần tụ, khép kín. Trong từng buôn, làng, quan hệ xã hội với hình thức tự

quản tồn tại những luật tục, hàng trăm điều và tuân thủ sự điều khiển của Già làng.

Văn hóa vật chất thể hiện qua kiến trúc nhà sàn truyền thống, kiến trúc và điêu khắc là nét văn hóa tiêu biểu của người Gia Rai, với nghệ thuật tạo hình độc đáo, đã thể hiện những đường nét khắc họa bên trong hoặc cầu thang của ngôi nhà. Nghệ thuật điêu khắc còn thể hiện qua hình tượng nhà mồ, chim, thú, cọc đâm trâu... thể hiện quan niệm tâm linh của người Gia Rai đối với các vị thần linh. Văn hóa của các dân tộc còn thể hiện qua sản phẩm dệt thổ cẩm, như những bộ trang phục, váy, áo, tấm choàng truyền thống. Trang phục của người đàn bà Gia Rai là váy áo thổ cẩm, đàn ông đóng khố và khoác tấm áo choàng trong những ngày lễ hội.

Đời sống tinh thần của đồng bào Gia Rai rất phong phú đa dạng. Đồng bào thờ phụng nhiều thần linh "Yàng" gần gũi xung quanh mình như là: Yang Chur, Yang pui, Yang Ea. Đồng bào quan niệm mọi vật đều có linh hồn, đều có sức sống. Văn hóa nghệ thuật dân gian với các loại hình truyện cổ, kể khan, trường ca, ca dao, tục ngữ, âm nhạc, cồng chiêng, hát múa dân gian, đã trở thành món ăn tinh thần trong đời sống của đồng bào. Lễ hội tế lễ gắn liền quan niệm của người dân về cuộc sống, cầu mong mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt cuộc sống bình yên, ấm no.

Trong công cuộc đổi mới, với sự phát triển của xã hội, đời sống văn hóa của đồng bào các buôn làng Ea Súp từng bước phát triển. Nhiều những phong tục tập quán lạc hậu được xóa bỏ. Đồng bào tích cực tham gia vào hoạt động văn hóa, xã hội theo đường lối chủ trương của Đảng và Nhà nước, thực hiện vận động xây dựng Buôn làng văn hóa, tạo nên một cộng đồng văn hóa vùng đồng bào dân tộc thiểu số vừa lưu giữ văn hóa truyền thống, vừa từng bước giao lưu hòa nhập và phát triển văn hóa hiện đại.

IV. DANH LAM, THẮNG CẢNH

1. Tháp Chăm Yang Prong (Di tích lịch sử - văn hóa Quốc gia)

Tháp cao 9 mét, có đáy vuông, mỗi mặt tường ngoài là 3 cửa giả, một cửa duy nhất mở về hướng Đông, nơi ngự trị của các vị thần linh. Phía trên mở rộng và thon vút hình tháp bút, khác biệt với kiến trúc của các tháp Chăm khác ở Trung Bộ.

Đến thăm tháp Yang Prong bạn sẽ cảm nhận một nét độc đáo, hiếm thấy. Hiện nay đây là điểm thu hút nhiều nhà nghiên cứu và khách du lịch khi đến với cao nguyên. Là tháp Chăm duy nhất ở Tây Nguyên, thuộc Xã Ea Rôk, huyện Ea Súp, tỉnh Đắk Lắk. Cách Buôn Ma Thuột 100km. Xây dựng vào cuối thế kỷ XIII để thờ thần Siva dưới dạng Mukhalinga, cầu mong sự nảy nở của giống nòi, và ấm no hạnh phúc. Tháp Yang Prong là một khối kiến trúc bằng gạch nung đỏ trên nền cao bằng đá xanh, Kiến trúc Tháp được Bộ Văn hóa - Thông tin - Thể thao (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) công nhận là Di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia năm 1991.

2. Hồ Thượng Ea Súp

Hồ thuộc địa bàn xã Cư M'lan, huyện Ea Súp, tỉnh Đắk Lắk, cách thị trấn Ea Súp khoảng 7km về hướng Tây (Đông Nam). Hồ hình thành do việc chặn dòng suối Ea Súp, được đưa vào sử dụng từ năm 2004 với diện tích mặt nước gần 1.500 ha (lớn gấp 3 hồ Lắk), dung lượng nước chứa có thể lên đến 146 triệu mét khối. Theo thiết kế, công trình giải quyết tưới nước tới 9.455 ha lúa cùng với diện tích các loại cây trồng khác của 7 xã: Ea Lê, Ea Bung, Cư Mlan, Ya Tờ Mót, Ea Rók, Ia Rvê và thị trấn Ea Súp.

Khí hậu vùng này thuộc kiểu khí hậu nhiệt đới gió mùa của khu vực Tây Nguyên, mỗi năm có hai mùa rõ rệt là mùa mưa và mùa khô. Do có mặt nước rộng lớn nên khí hậu ở đây mát mẻ rất nhiều so với các vùng xung quanh dù vùng này có đặc trưng của vùng rừng khộp chiếm ưu thế.

Hồ Ea Súp Thượng không chỉ có giá trị to lớn về mặt thủy lợi, thủy sản mà còn hấp dẫn về du lịch. Lợi Thế của hồ Ea Súp Thượng là mặt nước lớn, tương đối ổn định vào mùa khô, có bán đảo rộng lớn có rừng tự nhiên, xung quanh hồ cũng xanh ngắt cây rừng. Đứng trên đập chính của hồ có thể thấy những cánh rừng tự nhiên rộng lớn về hệ động thực vật phong phú. Bản thân tham quan một công trình thủy lợi lớn nhất nhì Tây Nguyên cũng là sức hấp dẫn của một sản phẩm dịch vụ.

Đến với Ea Súp qua thị trấn với điểm dừng chính là Hồ Ea Súp Thượng.

3. Hồ Ea Súp hạ

Hồ Ea Súp Hạ nằm ngay sát thị trấn Ea Súp, huyện Ea Súp, là hồ thủy lợi được hình thành do chặn dòng suối Ea Súp. Công trình bắt đầu khởi công xây dựng vào năm 1978 và hoàn thành năm 1980. Diện tích mặt nước là 240 ha với chức năng tưới tiêu cho nông nghiệp và điều tiết lũ. Với diện tích nước mặt tương đối lớn, hồ Ea Súp Hạ là một trong những nguồn cung cấp nguồn lợi thủy sản rất lớn cho người dân trong vùng và cả của thành phố Buôn Ma Thuột. Xung quanh hồ đã hình thành cả làng nghề chài lưới đông đúc. Hiện tại người ta đã xây dựng thêm ở phía trên 1 công trình đại thủy nông lớn thứ nhì Tây nguyên là hồ Ea Súp Thượng. Cùng với công trình thủy lợi hồ Ea Súp Thượng, Ea Súp Hạ phục vụ nước tưới cho 8 nghìn ha lúa thâm canh hai vụ và khoảng trên 2 nghìn ha cây trồng khác. Cũng chính nhờ hồ Ea Súp Thượng mà hồ Ea Súp Hạ hiện tại luôn có mặt nước ổn định như các hồ tự nhiên. Ngoài ra với lợi thế gần thị trấn, đường đi vào dễ dàng và có khu dân cư nên hồ có lợi thế khai thác du lịch. Nếu được quan tâm đầu tư tốt, chắc chắn nơi này sẽ trở thành một điểm du lịch hấp dẫn trong tương lai.

4. Hồ Trung chuyển

Nằm giữa trung tâm thị trấn Ea Súp, với diện tích 12,4 ha, được nâng cấp, đầu tư xây dựng năm 2008, Hồ Trung chuyển là điểm nhấn của Trung tâm huyện; giữa Hồ có 02 đảo nhân tạo, với làn nước trong xanh. Trong tương lai gần với sự đầu tư, nâng cấp thêm một số hạng mục, chắc chắn rằng Hồ Trung chuyển là một điểm thư giãn, giải trí check in không thể bỏ qua cho những ai đến thăm huyện Ea

Súp.

5. Nhà máy điện mặt trời Xuân Thiện- Ea Súp

Đóng chân trên địa bàn xã Ia Lốp, nhà máy điện mặt trời Xuân Thiện - Ea Súp giai đoạn I có công suất 600MWac/831MWp, với tổng mức đầu tư gần 20.000 tỷ đồng, điện lượng 1,5 tỷ kWh/năm. Lắp đặt gần 2 triệu tấm pin mặt trời, trạm biến áp 500kV/1.200MVA và 22,2 km đường dây 500kV. Ngày 15/11/2020, dự án đã hoàn thành 100% khối lượng xây lắp, đóng điện thành công đường dây và trạm biến áp 500kV.

Nhà máy điện mặt trời Xuân Thiện - Ea Súp là nhà máy điện mặt trời lớn nhất Đông Nam Á. Nhà máy đi vào hoạt động, mỗi năm đóng góp ngân sách hàng trăm tỷ đồng, giải quyết hàng nghìn việc làm cho địa phương. Ngay đầu năm 2021, Tập đoàn Xuân Thiện sẽ tiếp tục đầu tư giai đoạn II với 1.400MW điện mặt trời tại xã Ia Rvê - huyện Ea Súp. Tập đoàn Xuân Thiện luôn mong muốn tiếp tục đồng hành, đóng góp vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Đây cũng là điểm khá lý thú cho những ai mê trải nghiệm với con người và mảnh đất Tây nguyên đầy nắng và gió.

6. Di tích di chỉ Khảo cổ Thác Hai

Nằm trên địa bàn thôn 6, xã Ia JLoi, di chỉ Khảo cổ Thác Hai được phát hiện và khai quật giai đoạn một từ tháng 3 đến tháng 4 năm 2021. Sau quá trình khai quật tại hiện trường và chỉnh lý sơ bộ các hiện vật, đoàn khai quật đã thu được nhiều hiện vật rất có giá trị. Có thể kể đến các hiện vật gồm bát bồng, nôi, bình con tiện, vò, nậm; chày đập bằng đá bazan, rìu tứ giác, hòn ghè, chuỗi rìu, phác vật rìu nhỏ, bàn mài, gạch đá, dao đá, mũi khoan..., cùng nhiều mảnh tước, vảy tước. Trong quá trình khai quật đã phát hiện được những mũi khoan có kích thước rất nhỏ. Qua sử dụng phương pháp sàng đãi bằng nước, kết quả đã thu được 1.122 tiêu bản mũi khoan và phác vật mũi khoan được làm từ đá jasper (một loại đá thạch anh), opal, silic, prehnite... Đây là một địa điểm khảo cổ học mới phát hiện với nhiều thông tin nghiên cứu quan trọng, nhiều hiện vật tinh xảo, nhiều đồ gốm còn khá nguyên vẹn có thể phục dựng để phục vụ trưng bày, phát huy giá trị lịch sử, văn hóa của di tích. Trong thời gian tới Bảo tàng Lịch sử Quốc gia phối hợp với Bảo tàng Đắk Lắk khai quật khảo cổ lần thứ 2./.